

2025-2026 oqiw jilinda 60111000 – Geografiya ha'm ekonomikalıq bilim tiykarları sirtqi tálim baǵdarın pitkeriwshi studentler ushın qánigelik pánlerinen o'tkeriletug'in mámleketlik attestaciya variant sorawları

1-variant

1. Tawlı relyef haqqında túsiniq

Tayanış tu'sinikler: *Taw, taw tóbesi, taw qırı, taw dizbegi, tawlı úlke, taw massivleri, taw túyini, tawlı úlkeler, tegislik, akkumulyativ tegislik.*

2. Avstraliyanıń klimatı hám ishki suwları

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń suw transportı geografiyası

Tayanış tu'sinikler: *Jáhán materiallıq islep shıǵarıw tarmaqları, qurǵaqlıq, suw, hawa transportı.*

4. Orta Aziya úlkesinde tarqalǵan házirgi zaman muzlıqları

Tayanış tu'sinikler: *ablatsiya, sublimatsiya, glatsiologiya, kriosfera.*

5. Ekonomikalıq geografiya táliminde kompyuterden paydalanıw

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya táliminde informaciya texnologiyalarınan paydalanıw, bilimlendiriw tarawın informaciyalastırıw, elektron sabaqlıqlar, geografiya táliminde informatsion texnologiyalardan paydalanıw.*

2-variant

1. Plan hám karta

Tayanış tu'sinikler: *Kartografikalıq, proyeksiyalar, karta menen jol boylap yuring, kartadan sırtda paydalanıw, jergilikli topografiyanı kartada úyreniw, kartadaǵı jergilikli jónelis, kartada noqat sızıń, kartadaǵı ob'ekttiń shamalıq jaylasıwı, kartadaǵı jaylasıw, karta masshtabı.*

2. Qubla Amerikanıń organikalıq dúnyası hám tábiyat zonaları

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń hawa transportı geografiyası

Tayanış tu'sinikler: *Jáhán materiallıq islep shıǵarıw tarmaqları, qurǵaqlıq, suw, hawa transportı.*

4. Orta Aziya úlkesiniń klimatı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası.*

5. Aqılıy hújim (Miyge hújim)

Tayanış tu'sinikler: *Aqiliy hújim metodınıń mánisi, aqiliy hújim metodın shólkemlestiriw maydanınan qoyılatuǵın talaplar.*

3-variant

1. Morfoskulptura relyef formalari

Tayanish tu'sinikler: *Flyuvial, karst, glyacial, muz basqan, surilme ham suffoziya, eol, surilme, qoy manlay, korroziya, deflyaciya, qir.*

2. Afrikanin daryalari, kolleri, muzliqlari

Tayanish tu'sinikler: *Ulken ko'llar aymag'i, flora va o'simliklar.*

3. Jer juzi ekonomikalik rawajlanivinin regional mashqalalari

Tayanish tu'sinikler: *Global maseler, ashliq, jarliq, global mashqalalardin turleri, xaliq araliq ekonomikalik qatnaslarda payda bolgan global maseler, social tarawda payda bolgan global maseler, insan ham tabiyaat arasindagi qatnaslardin aynivi natijesinde payda bolgan global maseler.*

4. O'zbekstan qalalarinin rawajlanivi ham urbanizaciya procesi

Tayanish tu'sinikler: *Urbanizatsiya, qala xalqi, awil xalqi.*

5. Dasturiy talim texnologiyasi ham jana pedagogikalik texnologiya

Tayanish tu'sinikler: *Pedagogikalik texnologiya turleri ham sabaq modullari, texnologiya, metodika.*

4-variant

1. Geografiyalik qabiqtin rawajlanivinda atmosferanin ahmiyeti

Tayanish tu'sinikler: *Geografiyalik qabiq, geografiyalik ortalik, epigeosfera, biogenosfera, geografiyalik qabiqtin shegaralari, geografiyalik qabiqtin qasiyetleri, geoquram, geosistema, geosfera, tutas juzeler, simmetriya, disimmetriya, tabiiy ortalik ham tabiiy akval jynagi.*

2. Afrikanin geografiyalik jaylasqan ornini ham izertleniw tariyxini

Tayanish tu'sinikler: *Tabiyaati, relyefi ham geologik duzilisi, iqlimi, ishki suvi, haywanot dunyasi, geografiyalik izertlewlari tariyxini, xalqi.*

3. Dunyanin hazirgi siyasiy kartasi

Tayanish tu'sinikler: *Jahandin siyasiy kartasi, jahan mamleketleri, jahan mamleketleri ekonomikalik korsetkishten tushqari demografik, geografiyalik, geosiyosiy ham basqa turdegi potentsiali.*

4. O'zbekstannin agrosanaat kompleksi

Tayanish tu'sinikler: *Xaliq xojaligida awil xojaligi shiyki onimsidan xaliqtin aziq-tulik ham xaliq iste'mo-li tovarlarina bolgan mutajliklerin tamiyinlewde oz-ara sheriklikte fa-oliyat korsetetugin tarmoqlar, kar-bolmeler, iskerlik turleri.*

5. Geografiya dapteri menen islesiw ham geografiyalik diktant

Tayanish tu'sinikler: *Geografiya panleri sistemasi 3 tiykaragi tarmoqqa bolinedi.*

5-variant

1. Jer planetasiniń háreketleri

Tayanish tu'sinikler: *Meridian, parallel, afeliy, perigeliy, ellipsoid, geoid, sferoid, úsh oqlı ellipsoid, ekvator, ekvatorial radius, polyar radius, ekvatorial qısıqlıq, polyar qısıqlıq, eń biyik noqat, eń tómen noqat, ay tartılıwı, ay tutılıwı, jerdiń óz kósheri átirapında aylanıwı, jerdiń quyash átirapında aylanıwı, quyash hám jerdiń baylanıslılıǵı.*

2. Antarktida hám Antarktikanıń geografialıq ornı

Tayanish tu'sinikler: *Kontinentdegi ğayritabiiy jaǵday.*

3. Dúnya júziniń ximiya sanaatı

Tayanish tu'sinikler: *Sanaat tarmaqlarınan biri, túrme-túr ximiyalıq ónimler túrleri: kán-ximiya shiyki onimsi, tiykarǵı ximiya ónimleri.*

4. Ózbekstannıń transport geografıyası

Tayanish tu'sinikler: *Materiallıq islep shıǵarıw tarmaqları, qurǵaqlıq, suw, hawa transportı.*

5. Tálim oynları texnologıyası hám syujetli-rolli oynlar

Tayanish tu'sinikler: *Pedagogikalıq texnologiya túrleri hám sabaq modulları, texnologiya, metodika.*

6-variant

1. Geomagnet hám magnet polyusları

Tayanish tu'sinikler: *Quyash hám jer baylanısları, quyash radiaciyası, quyash samalı, jer hám quyash baylanıslarınıń turaqlılıǵı hám onıń aqıbetleri, magnitosfera, magnet aǵıwı, magnet eńkeyiwi, magnet meridianı, magnet ekvatorı hám magnet polyusleri.*

2. Tınısh okeanınıń geografialıq izertleniw tariyxı

Tayanish tu'sinikler: *Gidrologik rejimi, tınısh okeanınıń úlken bólegi subekvatorial, tropik, subtropik hám ortasha ıqlım regionlarında hám bólekan ekvatorial hám subantarktika regionları.*

3. Xalıqaralıq ekonomikalıq baylanıslar

Tayanish tu'sinikler: *Xalıq aralıq ekonomikalıq sheriklik, jáhán xojalıǵınıń rawajlanıp, globalıwıw procesiniń tereńlesip barıwı.*

4. Orta Aziya úlkesinde tarqalǵan házirgi zaman muzlıqları

Tayanish tu'sinikler:

5. Geografialıq oynlar texnologıyası

Tayanish tu'sinikler: *Geografiya táliminde didaktik oynlar texnologıyasınan paydalanıw, tábiyiy geografialıq oynlar, ekonomikalıq jáne social geografialıq oynlar.*

7-variant

1. Karst relyefiniń payda bolıw sebepleri

Tayanış tu'sinikler: *Flyuvial, karst, glyacial, muz basqan, súrılme hám suffoziya, eol, súrılme, qoy mańlay, korroziya, deflyaciya, qır.*

2. Arqa Muz okeanınıń geografıyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Arqa muz okeanı, iqlımı, mızlıqları, ekonomikalıq tárepler.*

3. Arqa Amerika mámleketleri

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

4. Orta Aziya úlkesindeki seysmologiyalıq procesler

Tayanış tu'sinikler: *Seysmometriya terbelisler teoriyası, jer silkiniw waqtında jer maydanı dađı terbelislerdi ólshew usılları, zárúr ásbaplar islep shıǵıw.*

5. «Venn diagramması», «BBB», «Sinkveyn» metodları

Tayanış tu'sinikler: *Venn diagramması ne, venn diagramması belgileri.*

8-variant

1. Suffoziyalıq hám súrılme relyef formaları

Tayanış tu'sinikler: *Taw jinıslarınıń gravitatsion processler tásiri.*

2. Qubla Amerikanıń geografıyalıq jaylasıwı, materiktiń izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń miynet resursları

Tayanış tu'sinikler: *Mámleket xalqınıń miynetke uıplı jas dađı bólegi, ekonomikalıq resurslarınıń quramı.*

4. Ózbekstan xalqınıń jas hám jinıs quramı

Tayanış tu'sinikler: *Demografik rawajlanıw tariyxı, xalıqtıń jaylasıwı hám tıǵızlıǵı, xalıqtıń tábiyy kóbeyiwi.*

5. Klaster metodu hám insert strategiyası

Tayanış tu'sinikler: *Pedagogikalıq, didaktik strategiyanıń arnawlı bir forması bolıp, ol tálim órtshılarǵa qálegen mashqala (tema) lar maydanınan erkin, ashıq oylaw hám pikirlerdi biymálel bayanlaw.*

9-variant

1. Azonal hám zonal hádiyseler

Tayanış tu'sinikler: *Zona, zonallıq, tábiyat zonaları, bálentlik poyasları, azonallıq yaki interzonallıq, zonallıqtıń dáwirlik nızamı, zonallıqtıń ulıwmaplanetalıq dúzilisi, geografıyalıq landshaftlar, faciya, urochishe, orın.*

2. Okeaniyanıń geografıyalıq ornı, relyefi, klimatı hám organikalıq dúnyası

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń mal sharwashılıǵı geografıyası

Tayanış tu'sinikler: *Dúnya júziniń sharwashılıǵı quramı.*

4. Orta Aziya úlkesiniń klimatı

Tayanış tu'sinikler: *Úyreniliw tariyxı, tábiyaatı.*

5. «Bumerang» texnologıyası

Tayanış tu'sinikler: *Házirgi kúnde tálim natiyjeliliin asırıw ushın bilimlerdi bekkem iyelewden tısqarı zamanagóy pedagogikalıq texnologiyalardı hám interaktiv usıllardı biletuǵın, olardan oqıw hám tárbiyalıq shınıǵıwları shólkemlestiriwde paydalanıw qaǵıydalar.*

10-variant

1. Barxan hám dyunalardıń payda bolıwı

Tayanış tu'sinikler: *Qumli shól hám shala shóldagi relyefdiń kóshpeli qum formaları.*

2. Arqa Amerikaniń geografıyalıq ornı hám izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Demografıyalıq jarılıw túsiniǵı, Maltus túsiniǵı, regionlar boyınsha ayırmashılıqları

Tayanış tu'sinikler: *Hár jılı túrli sebeplerge kóre opat etken xalıq ornın tazadan dúnyaǵa kelgen áwlad esabına toltırıp barılıwı nızamlıqların social-tariyxıy sharayatlarǵa baylanisli.*

4. Ózbekstanda ximiya sanaatınıń qalıplesiwi hám rawajlanıwı

Tayanış tu'sinikler: *Awır sanaat tarmaqlarınan biri, túrme-túr ximiyalıq ónimler túrleri: kán-ximiya shiyki onimsi, tiykarǵı ximiya ónimleri.*

5. Geografiya sabaqlarınıń túrleri hám olardıń dúzilisi

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya sabaqlarınıń dúzilisi.*

11-variant

1. Okean túbiniń relyefi

Tayanish tu'sinikler: *Jaǵa, jaǵa sızıǵı, jarlıq, klif, kamgak, benya, plyaj, rias jaǵaları, dalmaciya, lotaril, materik sayızlıǵı, materik janbawırı, okean astı yamasa túbi.*

2. Evraziya materiginiń klimat poyaslarınıń tarqalıw geografıyası

Tayanish tu'sinikler: *Geografıyalıq ornı, úyrenilish tariyxı, geologik dúzilisi, topraqları.*

3. Dúnya júzi xalqınıń migraciyası

Tayanish tu'sinikler: *Adamlardıń túrli sebeplerge kóre jasaw jayınnan basqa jayǵa kóshiwi.*

4. Orta Aziya úlkesiniń geografıyalıq jaylasqan ornı hám Quyash radiaciyası

Tayanish tu'sinikler: *Quyash radiatsiyası Jerdegi derlik barlıq processlerdiń energiya dáregi esaplanadı.*

5. Geografıya páninde óz ara sáwbetlesiw metodikası haqqında túsinik

Tayanish tu'sinikler: *Geografıya pánleri sisteması 3 tiykarǵı tarmaqqa bólinedi.*

12-variant

1. Kosmos haqqında ulıwma túsinik

Tayanish tu'sinikler: *Álem, galaktika, metagalaktika, Quyash, juldız, Ay, planeta, meteor, meteorit, asteroid, kometa, jaqtılıq jılı.*

2. Evraziya materiginin relyefi hám paydalı qazılmalarınıń tarqalıwı

Tayanish tu'sinikler: *Yevrosiyoning geologik dúzilisi, Qazılma baylıqları, Relyefi,*

3. Dúnya júziniń rekreaciyalıq resursları

Tayanish tu'sinikler: *Íqlımlıq hám kosmik resurslar, Biologiyalıq resurslar, Rekreatsiya resursları.*

4. Ózbekstannıń klimatı hám klimat resursları

Tayanish tu'sinikler: *Keskin kontinental ıqlım, Íqlım payda etiwshi faktorlar, Temperaturanıń bólistiriliwi, Jawınlardıń bólistiriliwi.*

5. Geografıya sabaǵında oqıwshılardı karta menen islewge úyretiw

Tayanish tu'sinikler: *Karta, kartagrafik proyeksiyalar, kartagrafik model, kartagrafik belgiler, masshtab, obiekt.*

13-variant

1. Ağın suvlar nátiyjesinde payda bolğan relyef túrleri

Tayanış tu'sinikler: *Relief haqqında túsinik, Relief payda etiwshi faktorlar, Tawlar hám olardıń túrleri, Tegislikler hám olardıń túrleri.*

2. Atlanika okeanınıń geografıyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Atlantika okeanınıń gidrologik rejimi, Suwdiń shorlıǵı, ósimlik dúnyası, Haywanot álemi, Izertlew etihiw tariyxı, Atlantikalıq okeanı ekonomikalıq hám strategiyalıq áhmiyeti.*

3. Dúnya júzi siyasiy kartasınıń házirgi kórinisi

Tayanış tu'sinikler: *Siyasiy-basqarıw kartalar, Jáhán siyasiy kartasınıń qalıplesiwi.*

4. Ózbekstannıń tábiyyiy resursları hám olardıń xojalıqtaǵı áhmiyeti

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyyiy resurslarınıń tabiw quramı yamasa birikpeleri. Tábiyyiy sharayat hám tábiyyiy resurslarınıń ulıwma jixatlari.*

5. Mekteplerde ekonomikalıq geografıya sabaqlarınan ekskursiya shólkemlestiriw hám onıń oqıwshılar bilimin asırıwdaǵı roli

Tayanış tu'sinikler: *Ekskursiya shólkemlestiriw, Ekonomikalıq geografıyalıq oqıw sayaxatlari.*

14-variant

1. Geografıyalıq qabıqtıń tiykarǵı ózgeshelikleri

Tayanış tu'sinikler: *Geografıyalıq qabıq, geografıyalıq ortalıq, epigeosfera, biogenosfera, geografıyalıq qabıqtıń shegaraları, geografıyalıq qabıqtıń qásiyetleri, geoquram, geosistema, geosfera, tutas júzeler, simmetriya, disimmetriya, tábiyyiy ortalıq hám tábiyyiy akval jıynaǵı.*

2. Evraziya materiginiń klimat poyaslarınıń tarqalıw geografıyası

Tayanış tu'sinikler: *Geografıyalıq keńliktiń ıqlımǵa tásiiri, Okeanlıqtıń ıqlımǵa tásiiri, Relyefdiń ıqlımǵa tásiiri.*

3. Insaniyattıń global mashqalaları

Tayanış tu'sinikler: *Sanaat hám pán-texnika, Global mashqalalardıń vujudga keliwi, zamanagóy informacion-kommunikaciya texnologiyalar.*

4. Orta Aziya úlkesiniń geografıyalıq jaylasqan ornı, shegaraları hám maydanı

Tayanış tu'sinikler: *Orta Aziyanıń tábiyaatı, xojalıǵı, qalaları, xalıqlarına tiyisli dáslepki geografıyalıq maǵlıwmatlar, xalqı.*

5. Geografıya táliminde ilimiy izertlew jumıslarınıń shólkemlestiriliwi

Tayanış tu'sinikler: *Geografıyalıq tadqiqot metodları, Tábiyyiy geografıyalıq metodlar, Ekonomikalıq geografıyalıq metodlar.*

15-variant

1. Quyash sistemasiniń payda bolıwı haqqında ilimiy kóz-qaraslar

Tayanış tu'sinikler: *Quyash, planetalar, Ay, Quyash mashalları (fakelleri) hám flokkulaları, protuberanclar, Quyash energiyası, Quyash daqları, orbita, ekliptika, ekscentrisitet, asteroid, kometa, konvektivalıq zona, xromosfera, Quyash taji, gravitacion gruppalanıwı, joldaslar.*

2. Arqa Amerikanıń relyefi hám paydalı qazılamları

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, Relyefi hám geologik dúzilisi, Íqlımı, Ishki suwi.*

3. Dúnya júziniń tábiyiy resursları

Tayanış tu'sinikler: *Quyash energiyası, topıraq, atmosfera hám gidrosferanıń pataslanıwına qarsı gúresiw, Tábiyaat resurslarını tuwrı bahalaw. Dúnya okeanı baylıqları.*

4. Orta Aziya úlkesiniń geografıyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Orta ásirlerde Orta Aziya tábiyaatı arab ilimpazları tárepinen úyrenilgen.*

5. Geografiya sabağında ekskursiya hám onıń tálim-tárbiyadağı áhmiyeti

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya, ulıwma orta bilim beriw mektep, ekskursiya, tálim sistemasi.*

16-variant

1. Atmosferanıń quramı hám dúzilisi

Tayanış tu'sinikler: *Atmosfera, Atmosferanıń dúzilisi, tiykarǵı hám aralıq qatlamlar, atmosferanıń turaqlı dúzilisi, ozon qatlama, atmosferanıń waqtınshalıq dúzilisi, konvektiv aǵım, hawa massaları, hawa frontları, jilli hawa massaları, suwıq hawa massaları, teńiz hawa massaları, kontinental hawa massaları.*

2. Evraziya materiginiń tektonikası hám relyefiniń ózgesheligi

Tayanış tu'sinikler: *Geografıyalıq ornı, Relyefi hám geologik dúzilisi, Hidrologik rejimi.*

3. Dúnya júziniń awıl xojalıǵı hám jasıl revolyuciya

Tayanış tu'sinikler: *Awıl xojalıǵı shiyki onimsiniń úlesi (baha jixatidan) sabaq-gezleme sanataında barlıq materiallıq gárejetler.*

4. Ózbekstannıń xalqı, ósiw dinamikası hám tıǵızlıǵı

Tayanış tu'sinikler: *Ózbekstan demografıyası, demografik rawajlanıw tariyxı, xalıqtıń jaylasıwı hám tıǵızlıǵı, xalıq tábiyiy kóbeyiwi.*

5. Mekteplerde geografiya maydanshasın hám geografiya xanasın shólkemlestiriwge qoyılatuǵın talaplar

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya páni oqıtılıshining natıyjeliligi, geografiya maydanshasında tómendegi úskenerler jaylastırılıwı kerek, oqıw úskenerlerine qoyılǵan sanitariya -gigiyena talapları, qawipsizlik texnikası talapları.*

17-variant

1. Relyef formaları klassifikatsiyası

Tayanış tu'sinikler: *Relyef, endogen processler, ekzogen kúshler, búrmeli, platformali, barxanlar.*

2. Arqa Amerikanıń tábiyyiy geografiyalıq úlkeleri. Qoriqxanaları hám milliy baǵları

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyyiy geografiyalıq úlkeligi, tábiyaatına insannıń tásiiri, milliy baǵ hám qoriqxonaları.*

3. Qubla-Batis Aziya mámleketleri

Tayanış tu'sinikler: *Gondvana materigi, tegislikler, supasimon ernekler, landshaftı shól, savannalar.*

4. Ózbekstannıń óndirislik kompleksleri hám óndiris ciklları

Tayanış tu'sinikler: *Islep shıǵarıw sikli, shiyki onim, materiallar, islep shıǵarıw processlerin avtomatlastırıw.*

5. Geografiyalıq oynılar texnologiyası

Tayanış tu'sinikler: *Geografiyalıq oynılardıń tiykarǵı qásiyetleri, geografiyalıq oynılar sabaqtıń teması, geografiyalıq oynılar individual, tábiyyiy geografiyalıq oynılar, ekonomikalıq jáne social geografiyalıq oynılar.*

18-variant

1. Quyash radiatsiyası

Tayanış tu'sinikler: *Quyash, planetalar, ay, quyash mashalları (fakelleri) hám flokkulaları, protuberanclar, quyash energiyası, quyash daqları, orbita, ekliptika, ekscentrisitet, asteroid, kometa, konvektivalıq zona, xromosfera, quyash taji, gravitacion gruppalanıwı, joldaslar.*

2. Evraziya materiginiń geografiyalıq zonalarınıń tarqalıwı nızamlıqları

Tayanış tu'sinikler: *Geografiyalıq ornı, úyrenilish tariyxı, geologik dúzilisi, topraqları.*

3. Avstraliya hám Okeaniya mámleketleri

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, geologik dúzilisi, ıqlımı, topraqları xilma xilligi, ósimlikleri túrli-tumanlıǵı, haywanot dúnyası, tariyxı, xalqı, etnik quramı.*

4. Orta Aziyanıń tábiyyiy baylıqları hám olardı qorǵaw

Tayanış tu'sinikler: *Úyrenilish tariyxı, tábiyaatı.*

5. Rolli oynılardı ótkeriw texnologiyaları

Tayanış tu'sinikler: *Rolli oynılardı jana texnologiyalar ótkeriw.*

19-variant

1. Tawlardıń morfoloǵıyalıq hám genetikalıq túrleri

Tayanış tu'sinikler: *Taw, taw tóbesi, taw qırı, taw dizbegi, tawlı úlke, taw massivleri, taw túyini, tawlı úlkeler, tegislik, akkumulyativ tegislik, denudacion tegislik.*

2. Hind okeanıń geografiyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Relyefi hám geologik dúzilisi, gidrologik rejimi.*

3. ITRdıń dúnya xojalıǵındaǵı áhmiyeti

Tayanış tu'sinikler: *Xalıq aralıq ekonomikalıq qatnaslar, xalıq aralıq valyuta fondı.*

4. Orta Aziya úlkesinde tarqalǵan topıraq túrleri

Tayanış tu'sinikler: *Úyrenilish tariyxı, tábiyaatı.*

5. Mashqalalı tálimniń tiykarǵı túsinikleri

Tayanış tu'sinikler: *Mashqalalı tálimdiń teoriyalıq tiykarları, Mashqalalı tálimdiń bas maqseti, mashqalalı jaǵday jaratıw usılları, Mashqalalı jaǵdaynı sheshiw dárejeleri.*

20-variant

1. Jer magnetizmi haqqında túsinik

Tayanış tu'sinikler: *Quyash hám jer baylanısları, quyash radiaciyası, quyash samalı, jer hám quyash baylanıslarınıń turaqlılıǵı hám onıń aqibetleri, magnitosfera, magnit aǵıwı, magnit ehkeyiwi, magnit meridianı, magnit ekvatorı hám magnit polyusleri.*

2. Arqa Amerikaniń geografiyalıq jaylasqan ornı hám izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Latın Amerikasınıń mámleketleri

Tayanış tu'sinikler: *Relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

4. Orta Aziya úlkesiniń jer beti dúzilisi

Tayanış tu'sinikler: *Relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

5. Birgelikte oqıtıw texnologiyaları

Tayanış tu'sinikler: *Tálim texnologiyası, tiyisli shártler, tariyxı, teoriya.*

21-variant

1. A'gin suvlar natijesinde payda bolgan relyef turleri

Tayanish tu'sinikler: *Relief haqqinda tusinik, Relief payda etiwshi faktorlar, Tawlar ham olardun turleri, Tegislikler ham olardun turleri.*

2. Atlanika okeaninin geografiyalik izertleniw tariyxı

Tayanish tu'sinikler: *Atlantika okeaninin gidrologik rejimi, Suwdin shorligi, osimlik dunyasi, Haywanot alemi, Izertlew etiniw tariyxı, Atlantikalıq okeanı ekonomikalıq ham strategiyalıq ahmiyeti.*

3. Dunya juzinin rekreaciyalıq resurslari

Tayanish tu'sinikler: *Iqlımlıq ham kosmik resurslar, Biologiyalıq resurslar, Rekreatsiya resurslari.*

4. O'zbekstannın klimati ham klimat resurslari

Tayanish tu'sinikler: *Keskin kontinental iqlım, Iqlım payda etiwshi faktorlar, Temperaturanın bolistiriliwi, Jawınlardun bolistiriliwi.*

5. Geografiya sabağında oqıwshılardı karta menen islewe uyretiw

Tayanish tu'sinikler: *Karta, kartagrafik proyeksiyalar, kartagrafik model, kartagrafik belgiler, masshtab, obiekt.*

22-variant

1. Geografiyalıq qabıqtın tiykarğı ozgeshelikleri

Tayanish tu'sinikler: *Geografiyalıq qabıq, geografiyalıq ortalıq, epigeosfera, biogenosfera, geografiyalıq qabıqtın shegaralari, geografiyalıq qabıqtın qasiyetleri, geoquram, geosistema, geosfera, tutas juzeler, simmetriya, disimmetriya, tabiiy ortalıq ham tabiiy akval jıynağı.*

2. Evraziya materiginiń klimat poyaslariniń tarqalıw geografiyası

Tayanish tu'sinikler: *Geografiyalıq keńliktiń iqlımğa tasiri, Okeanlıqtın iqlımğa tasiri, Relyefdiń iqlımğa tasiri.*

3. Insaniyattın global mashqalalari

Tayanish tu'sinikler: *Sanaat ham pan-texnika, Global mashqalalardun vujudga keliwi, zamanagoy informacion-kommunikaciya texnologiyalar.*

4. Orta Aziya ulkesiniń geografiyalıq izertleniw tariyxı

Tayanish tu'sinikler: *Orta asirlerde Orta Aziya tabiyaati arab ilimpazlari tarepinen uyrenilgen.*

5. Geografiya sabağında ekskursiya ham onın talim-tarbiyadağı ahmiyeti

Tayanish tu'sinikler: *Geografiya, ulıwma orta bilim beriw mektep, ekskursiya, talim sistemasi.*

23-variant

1. Jer magnetizmi haqqında túsiniq

Tayanish tu'sinikler: *Quyash hám jer baylanislari, quyash radiaciyasi, quyash samali, jer hám quyash baylanislariniń turaqlılıǵı hám oniń aqibetleri, magnitosfera, magnit aǵıwı, magnit eńkeyiwi, magnit meridianı, magnit ekvatorı hám magnit polyusleri.*

2. Arqa Amerikanıń geografialıq jaylasqan ornı hám izertleniw tariyxı

Tayanish tu'sinikler: *Tábiyaati, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografialıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Latin Amerikası mámleketleri

Tayanish tu'sinikler: *Relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografialıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

4. Orta Aziya úlkesinde tarqalǵan házirgi zaman muzlıqları

Tayanish tu'sinikler: *ablatsiya, sublimatsiya, glatsiologiya, kriosfera.*

5. Ekonomikalıq geografiya táliminde kompyuterden paydalanıw

Tayanish tu'sinikler: *Geografiya táliminde informaciya texnologiyalarınan paydalanıw, bilimlendiriw tarawın informaciyalastırıw, elektron sabaqlıqlar, geografiya táliminde informatsion texnologiyalardan paydalanıw.*

24-variant

1. Tawlı relyef haqqında túsiniq

Tayanish tu'sinikler: *Taw, taw tóbesi, taw qırı, taw dizbegi, tawlı úlke, taw massivleri, taw túyini, tawlı úlkeler, tegislik, akkumulyativ tegislik.*

2. Avstraliyanıń klimatı hám ishki suwları

Tayanish tu'sinikler: *Tábiyaati, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografialıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń suw transportı geografiyası

Tayanish tu'sinikler: *Jáhán materiallıq islep shıǵarıw tarmaqları, qurǵaqlıq, suw, hawa transportı.*

4. Orta Aziya úlkesiniń klimatı

Tayanish tu'sinikler: *Tábiyaati, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası.*

5. Aqılıy hújim (Miyge hújim)

Tayanish tu'sinikler: *Aqiliy hújim metodınıń mánisi, aqiliy hújim metodın shólkemlestiriw maydanınan qoyılatuǵın talaplar.*

25-variant

1. Geografiyalıq qabıqtıń rawajlanıwında atmosferanıń áhmiyeti

Tayanış tu'sinikler: *Geografiyalıq qabıq, geografiyalıq ortalıq, epigeosfera, biogenosfera, geografiyalıq qabıqtıń shegaraları, geografiyalıq qabıqtıń qásiyetleri, geoquram, geosistema, geosfera, tutas júzeler, simmetriya, disimmetriya, tábiyiy ortalıq hám tábiyiy akval jıynaǵı.*

2. Afrikanıń geografiyalıq jaylasqan ornı hám izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnyanıń házirgi siyasiy kartası

Tayanış tu'sinikler: *Jáhandıń siyasiy kartası, jáhán mámleketleri, jáhán mámleketleri ekonomikalıq kórsetkishten tisqari demografik, geografiyalıq, geosiyosiy hám basqa túrdegi potencialı.*

4. Ózbekstannıń agrosanaat kompleksi

Tayanış tu'sinikler: *Xalıq xojalıǵında awıl xojalıǵı shiyki onimsidan xalıqtıń azıqtılık hám xalıq iste'mo-li tovarlarına bolǵan mútajliklerin támiyinlewde óz-ara sheriklikte fa-oliyat kórsetetugin tarmaqlar, kár-bólmeler, iskerlik túrleri.*

5. Geografiya dápteri menen islesiw hám geografiyalıq diktant

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya pánleri sisteması 3 tiykarǵı tarmaqqa bólinedi.*

26-variant

1. Geomagnet hám magnet polyusları

Tayanış tu'sinikler: *Quyash hám jer baylanısları, quyash radiaciyası, quyash samalı, jer hám quyash baylanıslarınıń turaqlılıǵı hám onıń aqibetleri, magnitosfera, magnet aǵıwı, magnet ehkeyiwi, magnet meridianı, magnet ekvatorı hám magnet polyusleri.*

2. Tınısh okeanıń geografiyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Gidrologik rejimi, tınısh okeanıń úlken bólegi subekvatorial, tropik, subtropik hám ortasha ıqlım regionlarında hám bólekan ekvatorial hám subantarktika regionları.*

3. Xalıqaralıq ekonomikalıq baylanıslar

Tayanış tu'sinikler: *Xalıq aralıq ekonomikalıq sheriklik, jáhán xojalıǵınıń rawajlanıp, globallasıw procesiniń tereńlesip barıwı.*

4. Orta Aziya úlkesinde tarqalǵan házirgi zaman muzlıqları

Tayanış tu'sinikler:

5. Geografiyalıq oynılar texnologiyası

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya táliminde didaktik oynılar texnologiyasınan paydalanıw, tábiyiy geografiyalıq oynılar, ekonomikalıq jáne social geografiyalıq oynılar.*

27-variant

1. Karst relyefiniń payda bolıw sebepleri

Tayanış tu'sinikler: *Flyuvial, karst, glyacial, muz basqan, súrılme hám suffoziya, eol, súrılme, qoy mańlay, korroziya, deflyaciya, qır.*

2. Arqa Muz okeanınıń geografıyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Arqa muz okeanı, iqlımı, mızlıqları, ekonomikalıq tárepler.*

3. Arqa Amerika mámleketleri

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

4. Orta Aziya úlkesindegi seysmologiyalıq procesler

Tayanış tu'sinikler: *Seysmometriya terbelisler teoriyası, jer silkiniw waqtında jer maydanı dađı terbelislerdi ólshew usılları, zárúr ásbaplar islep shıǵıw.*

5. «Venn diagramması», «BBB», «Sinkveyn» metodları

Tayanış tu'sinikler: *Venn diagramması ne, venn diagramması belgileri.*

28-variant

1. Suffoziyalıq hám súrılme relyef formaları

Tayanış tu'sinikler: *Taw jınıslarınıń gravitatsion processler tásirini.*

2. Qubla Amerikanıń geografıyalıq jaylasıwı, materiktiń izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń miynet resursları

Tayanış tu'sinikler: *Mámleket xalqınıń miynetke uıplı jas dađı bólegi, ekonomikalıq resurslarınıń quramı.*

4. Ózbekstan xalqınıń jas hám jınıs quramı

Tayanış tu'sinikler: *Demografik rawajlanıw tariyxı, xalıqtıń jaylasıwı hám tıǵızlıǵı, xalıqtıń tábiyy kóbeyiwi.*

5. Klaster metodı hám insert strategiyası

Tayanış tu'sinikler: *Pedagogikalıq, didaktik strategiyanıń arnawlı bir forması bolıp, ol tálim órtshılargá qálegen mashqala (tema) lar maydanınan erkin, ashıq oylaw hám pikirlerdi biymálel bayanlaw.*

29-variant

1. Azonal hám zonal hádiyseler

Tayanış tu'sinikler: *Zona, zonallıq, tábiyat zonaları, bálentlik poyasları, azonallıq yaki interzonallıq, zonallıqtıń dáwirlik nızamı, zonallıqtıń ulıwmaplanetalıq dúzilisi, geografıyalıq landshaftlar, faciya, urochishe, orın.*

2. Okeaniyanıń geografıyalıq ornı, relyefi, klimatı hám organikalıq dúnyası

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń mal sharwashılıǵı geografıyası

Tayanış tu'sinikler: *Dúnya júziniń sharwashılıǵı quramı.*

4. Orta Aziya úlkesiniń klimatı

Tayanış tu'sinikler: *Úyreniliw tariyxı, tábiyaatı.*

5. «Bumerang» texnologıyası

Tayanış tu'sinikler: *Házirgi kúnde tálim natiyjeliliin asırıw ushın bilimlerdi bekkem iyelewden tısqarı zamanagóy pedagogikalıq texnologiyalardı hám interaktiv usıllardı biletuǵın, olardan oqıw hám tárbiyalıq shınıǵıwları shólkemlestiriwde paydalanıw qaǵıydalar.*

30-variant

1. Barxan hám dyunalardıń payda bolıwı

Tayanış tu'sinikler: *Qumli shól hám shala shóldagi relyefdiń kóshpeli qum formaları.*

2. Arqa Amerikaniń geografıyalıq ornı hám izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Demografıyalıq jarılıw túsiniǵı, Maltus túsiniǵı, regionlar boyınsha ayırmashılıqları

Tayanış tu'sinikler: *Hár jılı túrli sebeplerge kóre opat etken xalıq ornın tazadan dúnyaǵa kelgen áwlad esabına toltırıp barılıwı nızamlıqların social-tariyxıy sharayatlarǵa baylanisli.*

4. Ózbekstanda ximiya sanaatınıń qalıplesiwi hám rawajlanıwı

Tayanış tu'sinikler: *Awır sanaat tarmaqlarınan biri, túrme-túr ximiyalıq ónimler túrleri: kán-ximiya shiyki onimsi, tiykarǵı ximiya ónimleri.*

5. Geografiya sabaqlarınıń túrleri hám olardıń dúzilisi

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya sabaqlarınıń dúzilisi.*

31-variant

1. Tawlı relyef haqqında túsiniik

Tayanış tu'sinikler: *Taw, taw tóbesi, taw qırı, taw dizbegi, tawlı úlke, taw massivleri, taw túyini, tawlı úlkeler, tegislik, akkumulyativ tegislik.*

2. Avstraliyanıń klimatı hám ishki suwları

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń suw transportı geografıyası

Tayanış tu'sinikler: *Jáhán materiallıq islep shıǵarıw tarmaqları, qurǵaqlıq, suw, hawa transportı.*

4. Orta Aziya úlkesinde tarqalǵan házirgi zaman muzlıqları

Tayanış tu'sinikler: *ablatsiya, sublimatsiya, glatsiologiya, kriosfera.*

5. Ekonomikalıq geografıya táliminde kompyuterden paydalanıw

Tayanış tu'sinikler: *Geografıya táliminde informaciya texnologiyalarınan paydalanıw, bilimlendiriw tarawın informaciyalastırıw, elektron sabaqlıqlar, geografıya táliminde informatsion texnologiyalardan paydalanıw.*

32-variant

1. Plan hám karta

Tayanış tu'sinikler: *Kartografikalıq, proyeksiyalar, karta menen jol boylap yuring, kartadan sırtda paydalanıw, jergilikli topografıyanı kartada úyreniw, kartadaǵı jergilikli jónelis, kartada noqat sızıń, kartadaǵı ob'ekttiń shamalıq jaylasıwı, kartadaǵı jaylasıw, karta masshtabı.*

2. Qubla Amerikanıń organikalıq dúnyası hám tábiyat zonaları

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń hawa transportı geografıyası

Tayanış tu'sinikler: *Jáhán materiallıq islep shıǵarıw tarmaqları, qurǵaqlıq, suw, hawa transportı.*

4. Orta Aziya úlkesiniń klimatı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası.*

5. Aqılıy hújim (Miyge hújim)

Tayanış tu'sinikler: *Aqiliy hújim metodınıń mánisi, aqiliy hújim metodın shólkemlestiriw maydanınan qoyılatuǵın talaplar.*

33-variant

1. Morfoskulptura relyef formalari

Tayanish tu'sinikler: *Flyuvial, karst, glyacial, muz basqan, s'urilme hám suffoziya, eol, s'urilme, qoy mañlay, korroziya, deflyaciya, qir.*

2. Afrikanin dáryalari, kólleri, muzliqlari

Tayanish tu'sinikler: *Ulken ko'llar aymag'i, flora va o'simliklar.*

3. Jer júzi ekonomikalik rawajlanivinin regional mashqalalari

Tayanish tu'sinikler: *Global máseleler, ashliq, jarliliq, global mashqalalardin túrleri, xaliq araliq ekonomikalik qatnaslarda payda bolgan global máseleler, social tarawda payda bolgan global máseleler, insan hám tábiyaat arasindaǵi qatnaslardin ayniw nátiyjesinde payda bolgan global máseleler.*

4. Ózbekstan qalalarinin rawajlaniw hám urbanizaciya procesi

Tayanish tu'sinikler: *Urbanizatsiya, qala xalqi, awil xalqi.*

5. Dásturiy tálim texnologiyasi hám jaña pedagogikalik texnologiya

Tayanish tu'sinikler: *Pedagogikalik texnologiya túrleri hám sabaq modullari, texnologiya, metodika.*

34-variant

1. Geografiyalik qabiqtin rawajlanivinda atmosferanin áhmiyeti

Tayanish tu'sinikler: *Geografiyalik qabiq, geografiyalik ortalik, epigeosfera, biogenosfera, geografiyalik qabiqtin shegaralari, geografiyalik qabiqtin qásiyetleri, geoquram, geosistema, geosfera, tutas júzeler, simmetriya, disimmetriya, tábiyiy ortalik hám tábiyiy akval jynag'i.*

2. Afrikanin geografiyalik jaylasqan ornı hám izertleniw tariyxı

Tayanish tu'sinikler: *Tábiyaati, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyasi, geografiyalik izertlewler tariyxı, xalqi.*

3. Dúnyanin házirgi siyasiy kartasi

Tayanish tu'sinikler: *Jáhandin siyasiy kartasi, jáhán mámleketleri, jáhán mámleketleri ekonomikalik kórsetkishten tısqari demografik, geografiyalik, geosiyosiy hám basqa túrdegi potencialı.*

4. Ózbekstannin agrosanaat kompleksi

Tayanish tu'sinikler: *Xaliq xojaligında awil xojaligi shiyki onimsidan xaliqtin azıqtılık hám xaliq iste'mo-li tovarlarına bolgan mútajliklerin támiyinlewde óz-ara sheriklikte fa-oliyat kórsetetugin tarmaqlar, kár-bólmeler, iskerlik túrleri.*

5. Geografiya dápteri menen islesiw hám geografiyalik diktant

Tayanish tu'sinikler: *Geografiya pánleri sistemasi 3 tiykarǵi tarmaqqa bólinedi.*

35-variant

1. Jer planetasiniń háreketleri

Tayanish tu'sinikler: *Meridian, parallel, afeliy, perigeliy, ellipsoid, geoid, sferoid, úsh oqlı ellipsoid, ekvator, ekvatorial radius, polyar radius, ekvatorial qısıqlıq, polyar qısıqlıq, eń biyik noqat, eń tómen noqat, ay tartılıwı, ay tutılıwı, jerdiń óz kósheri átirapında aylanıwı, jerdiń quyash átirapında aylanıwı, quyash hám jerdiń baylanıslılıǵı.*

2. Antarktida hám Antarktikanıń geografialıq ornı

Tayanish tu'sinikler: *Kontinentdegi ğayritabiiy jaǵday.*

3. Dúnya júziniń ximiya sanaatı

Tayanish tu'sinikler: *Sanaat tarmaqlarınan biri, túrme-túr ximiyalıq ónimler túrleri: kán-ximiya shiyki onimsi, tiykarǵı ximiya ónimleri.*

4. Ózbekstannıń transport geografiası

Tayanish tu'sinikler: *Materiallıq islep shıǵarıw tarmaqları, qurǵaqlıq, suw, hawa transportı.*

5. Tálim oýınları texnologiası hám syujetli-rolli oýınlar

Tayanish tu'sinikler: *Pedagogikalıq texnologiya túrleri hám sabaq modulları, texnologiya, metodika.*

36-variant

1. Geomagnet hám magnet polyusları

Tayanish tu'sinikler: *Quyash hám jer baylanısları, quyash radiaciyası, quyash samalı, jer hám quyash baylanıslarınıń turaqlılıǵı hám onıń aqibetleri, magnitosfera, magnet aǵıwı, magnet eńkeyiwi, magnet meridianı, magnet ekvatorı hám magnet polyusleri.*

2. Tınısh okeanınıń geografialıq izertleniw tariyxı

Tayanish tu'sinikler: *Gidrologik rejimi, tınısh okeanınıń úlken bólegi subekvatorial, tropik, subtropik hám ortasha ıqlım regionlarında hám bólekan ekvatorial hám subantarktika regionları.*

3. Xalıqaralıq ekonomikalıq baylanıslar

Tayanish tu'sinikler: *Xalıq aralıq ekonomikalıq sheriklik, jáhán xojalıǵınıń rawajlanıp, globalasıw procesiniń tereńlesip barıwı.*

4. Orta Aziya úlkesinde tarqalǵan házirgi zaman muzlıqları

Tayanish tu'sinikler:

5. Geografialıq oýınlar texnologiası

Tayanish tu'sinikler: *Geografiya táliminde didaktik oýınlar texnologiasınan paydalanıw, tábiyiy geografialıq oýınlar, ekonomikalıq jáne social geografialıq oýınlar.*

37-variant

1. Karst relyefiniń payda bolıw sebepleri

Tayanış tu'sinikler: *Flyuvial, karst, glyacial, muz basqan, súrılme hám suffoziya, eol, súrılme, qoy mańlay, korroziya, deflyaciya, qır.*

2. Arqa Muz okeanınıń geografıyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Arqa muz okeanı, iqlımı, mızlıqları, ekonomikalıq tárepler.*

3. Arqa Amerika mámleketleri

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

4. Orta Aziya úlkesindeki seysmologiyalıq procesler

Tayanış tu'sinikler: *Seysmometriya terbelisler teoriyası, jer silkiniw waqtında jer maydanı dađı terbelislerdi ólshew usılları, zárúr ásbaplar islep shıǵıw.*

5. «Venn diagramması», «BBB», «Sinkveyn» metodları

Tayanış tu'sinikler: *Venn diagramması ne, venn diagramması belgileri.*

38-variant

1. Suffoziyalıq hám súrılme relyef formaları

Tayanış tu'sinikler: *Taw jınıslarınıń gravitatsion processler tásirini.*

2. Qubla Amerikanıń geografıyalıq jaylasıwı, materiktiń izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń miynet resursları

Tayanış tu'sinikler: *Mámleket xalqınıń miynetke uqıplı jas dađı bólegi, ekonomikalıq resurslarınıń quramı.*

4. Ózbekstan xalqınıń jas hám jınıs quramı

Tayanış tu'sinikler: *Demografik rawajlanıw tariyxı, xalıqtıń jaylasıwı hám tıǵızlıǵı, xalıqtıń tábiyy kóbeyiwini.*

5. Klaster metodı hám insert strategiyası

Tayanış tu'sinikler: *Pedagogikalıq, didaktik strategiyanıń arnawlı bir forması bolıp, ol tálim órtshılargá qálegen mashqala (tema) lar maydanınan erkin, ashıq oylaw hám pikirlerdi biymálel bayanlaw.*

39-variant

1. Azonal hám zonal hádiyseler

Tayanış tu'sinikler: *Zona, zonallıq, tábiyat zonaları, bálentlik poyasları, azonallıq yaki interzonallıq, zonallıqtıń dáwirlik nızamı, zonallıqtıń ulıwmaplanetalıq dúzilisi, geografıyalıq landshaftlar, faciya, urochishe, orın.*

2. Okeaniyanıń geografıyalıq ornı, relyefi, klimatı hám organikalıq dúnyası

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Dúnya júziniń mal sharwashılıǵı geografıyası

Tayanış tu'sinikler: *Dúnya júziniń sharwashılıǵı quramı.*

4. Orta Aziya úlkesiniń klimatı

Tayanış tu'sinikler: *Úyreniliw tariyxı, tábiyaatı.*

5. «Bumerang» texnologıyası

Tayanış tu'sinikler: *Házirgi kúnde tálim natıyjeliliin asırıw ushın bilimlerde bekkem iyelewden tısqarı zamanagóy pedagogikalıq texnologiyalardı hám interaktiv usıllardı biletuǵın, olardan oqıw hám tárbiyalıq shınıǵıwları shólkemlestiriwde paydalanıw qaǵıydalar.*

40-variant

1. Barxan hám dyunalardıń payda bolıwı

Tayanış tu'sinikler: *Qumli shól hám shala shóldagi relyefdiń kóshpeli qum formaları.*

2. Arqa Amerikaniń geografıyalıq ornı hám izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, iqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografıyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Demografıyalıq jarılıw túsiniǵı, Maltus túsiniǵı, regionlar boyınsha ayırmashılıqları

Tayanış tu'sinikler: *Hár jılı túrli sebeplerge kóre opat etken xalıq ornın tazadan dúnyaǵa kelgen áwlad esabına toltırıp barılıwı nızamlıqların social-tariyxıy sharayatlarǵa baylanisli.*

4. Ózbekstanda ximiya sanaatınıń qalıplesiwi hám rawajlanıwı

Tayanış tu'sinikler: *Awır sanaat tarmaqlarınan biri, túrme-túr ximiyalıq ónimler túrleri: kán-ximiya shiyki onimsi, tiykarǵı ximiya ónimleri.*

5. Geografiya sabaqlarınıń túrleri hám olardıń dúzilisi

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya sabaqlarınıń dúzilisi.*

41-variant

1. Okean túbiniń relyefi

Tayanish tu'sinikler: *Jaǵa, jaǵa sızıǵı, jarlıq, klif, kamgak, benya, plyaj, rias jaǵaları, dalmaciya, lotaril, materik sayızlıǵı, materik janbawırı, okean astı yamasa túbi.*

2. Evraziya materiginiń klimat poyaslarınıń tarqalıw geografıyası

Tayanish tu'sinikler: *Geografıyalıq ornı, úyrenilish tariyxı, geologik dúzilisi, topraqları.*

3. Dúnya júzi xalqınıń migraciyası

Tayanish tu'sinikler: *Adamlardıń túrli sebeplerge kóre jasaw jayınnan basqa jayǵa kóshiwi.*

4. Orta Aziya úlkesiniń geografıyalıq jaylasqan ornı hám Quyash radiaciyası

Tayanish tu'sinikler: *Quyash radiatsiyası Jerdegi derlik barlıq processlerdiń energiya dáregi esaplanadı.*

5. Geografiya páninde óz ara sáwbetlesiw metodikası haqqında túsiniq

Tayanish tu'sinikler: *Geografiya pánleri sisteması 3 tiykarǵı tarmaqqa bólinedi.*

42-variant

1. Kosmos haqqında ulıwma túsiniq

Tayanish tu'sinikler: *Álem, galaktika, metagalaktika, Quyash, juldız, Ay, planeta, meteor, meteorit, asteroid, kometa, jaqtılıq jılı.*

2. Evraziya materiginin relyefi hám paydalı qazılmalarınıń tarqalıwı

Tayanish tu'sinikler: *Yevrosiyoning geologik dúzilisi, Qazılma baylıqları, Relyefi,*

3. Dúnya júziniń rekreaciyalıq resursları

Tayanish tu'sinikler: *Íqlımlıq hám kosmik resurslar, Biologiyalıq resurslar, Rekreatsiya resursları.*

4. Ózbekstannıń klimatı hám klimat resursları

Tayanish tu'sinikler: *Keskin kontinental ıqlım, Íqlım payda etiwshi faktorlar, Temperaturanıń bólistiriliwi, Jawınlardıń bólistiriliwi.*

5. Geografiya sabaǵında oqıwshılardı karta menen islewge úyretiw

Tayanish tu'sinikler: *Karta, kartagrafik proyeksiyalar, kartagrafik model, kartagrafik belgiler, masshtab, objekt.*

43-variant

1. Ağın suvlar nátiyjesinde payda bolğan relyef túrleri

Tayanış tu'sinikler: *Relief haqqında túsinik, Relief payda etiwshi faktorlar, Tawlar hám olardıń túrleri, Tegislikler hám olardıń túrleri.*

2. Atlanika okeanınıń geografıyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Atlantika okeanınıń gidrologik rejimi, Suwdiń shorlıǵı, ósimlik dúnyası, Haywanot álemi, Izertlew etihiw tariyxı, Atlantikalıq okeanı ekonomikalıq hám strategiyalıq áhmiyeti.*

3. Dúnya júzi siyasiy kartasınıń házirgi kórinisi

Tayanış tu'sinikler: *Siyasiy-basqarıw kartalar, Jáhán siyasiy kartasınıń qalıplesiwi.*

4. Ózbekstannıń tábiyyiy resursları hám olardıń xojalıqtaǵı áhmiyeti

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyyiy resurslarınıń tabiw quramı yamasa birikpeleri. Tábiyyiy sharayat hám tábiyyiy resurslarınıń ulıwma jixatlari.*

5. Mekteplerde ekonomikalıq geografıya sabaqlarınan ekskursiya shólkemlestiriw hám onıń oqıwshılar bilimin asırıwdaǵı roli

Tayanış tu'sinikler: *Ekskursiya shólkemlestiriw, Ekonomikalıq geografıyalıq oqıw sayaxatlari.*

44-variant

1. Geografıyalıq qabıqtıń tiykarǵı ózgeshelikleri

Tayanış tu'sinikler: *Geografıyalıq qabıq, geografıyalıq ortalıq, epigeosfera, biogenosfera, geografıyalıq qabıqtıń shegaraları, geografıyalıq qabıqtıń qásiyetleri, geoquram, geosistema, geosfera, tutas júzeler, simmetriya, disimmetriya, tábiyyiy ortalıq hám tábiyyiy akval jıynaǵı.*

2. Evraziya materiginiń klimat poyaslarınıń tarqalıw geografıyası

Tayanış tu'sinikler: *Geografıyalıq keńliktiń ıqlımǵa tásiiri, Okeanlıqtıń ıqlımǵa tásiiri, Relyefdiń ıqlımǵa tásiiri.*

3. Insaniyattıń global mashqalaları

Tayanış tu'sinikler: *Sanaat hám pán-texnika, Global mashqalalardıń vujudga keliwi, zamanagóy informacion-kommunikaciya texnologiyalar.*

4. Orta Aziya úlkesiniń geografıyalıq jaylasqan ornı, shegaraları hám maydanı

Tayanış tu'sinikler: *Orta Aziyanıń tábiyaatı, xojalıǵı, qalaları, xalıqlarına tiyisli dáslepki geografıyalıq maǵlıwmatlar, xalqı.*

5. Geografıya táliminde ilimiy izertlew jumıslarınıń shólkemlestiriliwi

Tayanış tu'sinikler: *Geografıyalıq tadqiqot metodları, Tábiyyiy geografıyalıq metodlar, Ekonomikalıq geografıyalıq metodlar.*

45-variant

1. Quyash sistemasiniń payda bolıwı haqqında ilimiy kóz-qaraslar

Tayanış tu'sinikler: *Quyash, planetalar, Ay, Quyash mashalları (fakelleri) hám flokkulaları, protuberanclar, Quyash energiyası, Quyash daqları, orbita, ekliptika, ekscentrisitet, asteroid, kometa, konvektivalıq zona, xromosfera, Quyash taji, gravitacion gruppalanıwı, joldaslar.*

2. Arqa Amerikanıń relyefi hám paydalı qazılamları

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, Relyefi hám geologik dúzilisi, Íqlımı, Ishki suwi.*

3. Dúnya júziniń tábiyiy resursları

Tayanış tu'sinikler: *Quyash energiyası, topıraq, atmosfera hám gidrosferanıń pataslanıwına qarsı gúresiw, Tábiyaat resurslarını tuwrı bahalaw. Dúnya okeanı baylıqları.*

4. Orta Aziya úlkesiniń geografıyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Orta ásirlerde Orta Aziya tábiyaatı arab ilimpazları tárepinen úyrenilgen.*

5. Geografiya sabağında ekskursiya hám onıń tálim-tárbiyadağı áhmiyeti

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya, ulıwma orta bilim beriw mektep, ekskursiya, tálim sistemasi.*

46-variant

1. Atmosferanıń quramı hám dúzilisi

Tayanış tu'sinikler: *Atmosfera, Atmosferanıń dúzilisi, tiykarǵı hám aralıq qatlamlar, atmosferanıń turaqlı dúzilisi, ozon qatlama, atmosferanıń waqtınshalıq dúzilisi, konvektiv aǵım, hawa massaları, hawa frontları, jıllı hawa massaları, suwıq hawa massaları, teńiz hawa massaları, kontinental hawa massaları.*

2. Evraziya materiginiń tektonikası hám relyefiniń ózgesheligi

Tayanış tu'sinikler: *Geografıyalıq ornı, Relyefi hám geologik dúzilisi, Hidrologik rejimi.*

3. Dúnya júziniń awıl xojalıǵı hám jasıl revolyuciya

Tayanış tu'sinikler: *Awıl xojalıǵı shiyki onimsiniń úlesi (baha jixatidan) sabaq-gezleme sanaatında barlıq materiallıq gárejetler.*

4. Ózbekstannıń xalqı, ósiw dinamikası hám tıǵızlıǵı

Tayanış tu'sinikler: *Ózbekstan demografiyası, demografik rawajlanıw tariyxı, xalıqtıń jaylasıwı hám tıǵızlıǵı, xalıq tábiyiy kóbeyiwi.*

5. Mekteplerde geografiya maydanshasın hám geografiya xanasın shólkemlestiriwge qoyılatuǵın talaplar

Tayanış tu'sinikler: *Geografiya páni oqıtılıshining natıyjeliligi, geografiya maydanshasında tómendegi úskenerler jaylastırılıwı kerek, oqıw úskenerlerine qoyılǵan sanitariya -gigiyena talapları, qawipsizlik texnikası talapları.*

47-variant

1. Relyef formaları klassifikatsiyası

Tayanish tu'sinikler: *Relyef, endogen processler, ekzogen kúshler, búrmeli, platformali, barxanlar.*

2. Arqa Amerikanıń tábiyiy geografiyalıq úlkeleri. Qoriqxanalari hám milliy baǵları

Tayanish tu'sinikler: *Tábiyiy geografiyalıq úlkeligi, tábiyaatına insannıń tásiiri, milliy baǵ hám qoriqxonaları.*

3. Qubla-Batis Aziya mámleketleri

Tayanish tu'sinikler: *Gondvana materigi, tegislikler, supasimon ernekler, landshaftı shól, savannalar.*

4. Ózbekstannıń óndirislik kompleksleri hám óndiris ciklları

Tayanish tu'sinikler: *Islep shıǵarıw sikli, shiyki onim, materiallar, islep shıǵarıw processlerin avtomatlastırıw.*

5. Geografiyalıq oynılar texnologiyası

Tayanish tu'sinikler: *Geografiyalıq oynılardıń tiykarǵı qásiyetleri, geografiyalıq oynılar sabaqtıń teması, geografiyalıq oynılar individual, tábiyiy geografiyalıq oynılar, ekonomikalıq jáne social geografiyalıq oynılar.*

48-variant

1. Quyash radiatsiyası

Tayanish tu'sinikler: *Quyash, planetalar, ay, quyash mashalları (fakelleri) hám flokkulaları, protuberanclar, quyash energiyası, quyash daqları, orbita, ekliptika, ekscentrisitet, asteroid, kometa, konvektivalıq zona, xromosfera, quyash taji, gravitacion gruppalanıwı, joldaslar.*

2. Evraziya materiginiń geografiyalıq zonalarınıń tarqalıwı nızamlıqları

Tayanish tu'sinikler: *Geografiyalıq ornı, úyrenilish tariyxı, geologik dúzilisi, topraqları.*

3. Avstraliya hám Okeaniya mámleketleri

Tayanish tu'sinikler: *Tábiyaatı, geologik dúzilisi, ıqlımı, topraqları xilma xilligi, ósimlikleri túrli-tumanlıǵı, haywanot dúnyası, tariyxı, xalqı, etnik quramı.*

4. Orta Aziyanıń tábiyiy baylıqları hám olardı qorǵaw

Tayanish tu'sinikler: *Úyrenilish tariyxı, tábiyaatı.*

5. Rolli oynılardı ótkeriw texnologiyaları

Tayanish tu'sinikler: *Rolli oynılardı jana texnologiyalar otkeriw.*

49-variant

1. Tawlardıń morfoloǵıyalıq hám genetikalıq túrleri

Tayanış tu'sinikler: *Taw, taw tóbesi, taw qırı, taw dizbegi, tawlı úlke, taw massivleri, taw túyini, tawlı úlkeler, tegislik, akkumulyativ tegislik, denudacion tegislik.*

2. Hind okeanıń geografiyalıq izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Relyefi hám geologik dúzilisi, gidrologik rejimi.*

3. ITRdıń dúnya xojalıǵındaǵı áhmiyeti

Tayanış tu'sinikler: *Xalıq aralıq ekonomikalıq qatnaslar, xalıq aralıq valyuta fondı.*

4. Orta Aziya úlkesinde tarqalǵan topıraq túrleri

Tayanış tu'sinikler: *Úyrenilish tariyxı, tábiyaatı.*

5. Mashqalalı tálimniń tiykarǵı túsinikleri

Tayanış tu'sinikler: *Mashqalalı tálimdiń teoriyalıq tiykarları, Mashqalalı tálimdiń bas maqseti, mashqalalı jaǵday jaratıw usılları, Mashqalalı jaǵdaynı sheshiw dárejeleri.*

50-variant

1. Jer magnetizmi haqqında túsinik

Tayanış tu'sinikler: *Quyash hám jer baylanısları, quyash radiaciyası, quyash samalı, jer hám quyash baylanıslarınıń turaqlılıǵı hám onıń aqıbetleri, magnitosfera, magnit aǵıwı, magnit ehkeyiwi, magnit meridianı, magnit ekvatorı hám magnit polyusleri.*

2. Arqa Amerikaniń geografiyalıq jaylasqan ornı hám izertleniw tariyxı

Tayanış tu'sinikler: *Tábiyaatı, relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

3. Latın Amerikası mámleketleri

Tayanış tu'sinikler: *Relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

4. Orta Aziya úlkesiniń jer beti dúzilisi

Tayanış tu'sinikler: *Relyefi hám geologik dúzilisi, ıqlımı, ishki suwi, haywanot dúnyası, geografiyalıq izertlewler tariyxı, xalqı.*

5. Birgelikte oqıtıw texnologiyaları

Tayanış tu'sinikler: *Tálim texnologiyası, tiyisli shártler, tariyxı, teoriya.*